

Dhur_i Dha_rtiy Ba_giyada iskul mahaso_e Sham T_ud_u

Chapainawabgonj jila_reak' Jolohar mand_erren manotan mahasoe Sham Tudu do_Lukhibar (27 February'2025) noa dhur_i dha_rti ba_giat'te hana puriyena. Mano_tan Sham T_ud_u do_Sufol Tudu ar Rani Hasda ren gidra_e ta_he_kana. Uni do Nia_t.ot.haren mit' Lekman mano_tan ar Santal so_maj susa_ria_i ho_r.e ta_he~kana. Bangladiso_m ren A_diva.si santal ja_tko modre Supreme Court ren pa_hil ukil ar Utarbon'go Adivasi Forum ren sadharon sompadok Advocate Probhat T_u du ren apat' kanae. Uniak' gujuk're Uttarbon'go Adivasi Forum, Hindu Bodho Christian Oiko porisod, Normissjon Bangladesh selet'h et.ak' Adivasi songothon ar sa~ota ren mimit' namd.ak se hor_ko duk ko so_do_r akada. Mn.Sham T_ud_u do Amnura Mission Primary School re Maran' Mahasoe (Head master) lekate amdaj pegel (30) serma da_yikre tahe~kate gidra_e par_haoakat' koa. Gidra_ko olok' par_haok' sec'te se~r_a ko la_git' nijak' jumi jaega dan katet' benao rakap'keda Johahar Sarkari Parimary School. Ina_katet' ho~ adivasi sa~otra lahanti la_git' aema lekan t_ha~ona n'utumte nijak' jumikoe dan akada. Bangdesh Northern Evangelical Lutheran Church (BNELC) a_yur lahantire aema go_r.o_ ka_miko_ menak'taea. Ena_chad_a ho_ac'ak' ad_epase t.ot.hakore mit' monj jumijaega soso_n'ic' a_min e_hisa_bte ho_r.ko_t.hen mo_nj namd.ak tahekantaea. Sikhna_t re nonka gor_o ar ka_mi la_git' Chapainawabganj sadar Upajila Prosaon 2019 sermare Marsal uduk'an ho_r. se 'Alor Pothik'sonmane emadea. Uni do somaj reak' aema lekan ba_r.ic'ak' ko ba_gi kate somaj se sa~ota laha idi la_git' a.d.i maran'e ka_mi akada. Gujuk' o_kte uni do ac'ren jiwi juri, 4 kor_a ar 3 kur_i, gor_om gidra. selet' aema per_a pa_r_bha_ko ba_giat'koa.

**Gidra ko
ga khur ko
ja rur teak´**

**Par haok´re
la git´**

Pa.hil cecet´ge aema gidra.koak´ akel hamet. reak´ etohop´ kana. Ka.t.ic´ gidra.ko nijak´ pa.rsi cetanre hudis bhabnako sodorok´ la.git´ an´jom ror. ar olok´ par.haok´ hamet. dar.eak´ leakage noa puthiko sapr.a.o hoe akana, sanamak´ cetanre joto lekan hudis-gand.on n´am la.git´ ja~ha~ ja.rur.kan onako modre par.haok´ do mit´t.en a.d.i ja.rur.anak´ kana. School re gidra.koak´ sikhna.t etohop´re jahan ponthako lar.car.ok´ reho~ onko do akhor, katha ror. noako do cet´ tege ja.rur.ako. Pa.hil sikhna.t cet´akore ja.li hatan´ gidra.ko la.git´ aema lekan pontha se dhara do mit´t.en mahasoe hatao ja.rur.aea, arho~ n´elok´a je, gidra.ko school calak´ mar.an´rege aema lekan ar.an´, sad.e ar cinha. ko sa~oko do ako ad.epase khonko cet´ akada, noako pa.hil cecet´ak´ge gidra.wak´ tayom daram din reak´ lahanti la.git´ maran´ gor.o kana.

Go-babawak´ da.yik: ka.t.ic´ gidra. olok´ par.haok´ cet´ la.git´ mon sec´te sapr.aoko do go-baba ar ad.epase sa~otage mit´t.en a.d.i ja.rur.anak´ kana. Ka.tic´ gidra.ko do din reak´ d.her somoe ge go-baba sa~oko tahena, aema oktere go-babage gidra.ko olok´ par.haok´ cet´ akoko ehop´akoa onate onkoge pa.hil mahasoe kanako. Gidra.ko tinre akoak´ ad.epase reak´ aema jinisko n´ela unre go-babage onako sanamak´ sa~oko oporom kakoa. Joto jinis ko reak´ n´utum go-baba do bar bar n´um kate akoren gidra.ko cet´ akoa a.uriko cet´ ha.bic´ jemon, gogo, baba, didi, daka, utu, emanteak´ak´ko.

Onate okoe go-baba koak´ bidia. menak´ onko do akoren gidra. a.d.i usa.rate akhorko ar ucra.nko cet´ dar.eakoa, menkhan disa. dohoe hoyok´a gidra. okae cet´ae kan, ona do jemon ra.ska. ar hamet. dar.e lekanak´ hoyok´ ar ban´ khan gidra.ko ona bako disa. dohoea. Gidra.ko ja~ha~nak´ge jormot.te se botor oco kate cet´ ocoko do ban´ hoyok´a nonka lekhan do gidra.koak´ monre eken botorge janamok´a. Onate gidra.ko t.hen do dula.r.te ra.ska. selet´ algate sanam oprom jinisko

sap' rakap' hoyok'a jemon do onko onako mon'j ar napaete ko hamet. arko sap' doho dar.eak', gidra ko sa'õ sanam oktere gate leka son'gek' hoyok'a, jemon ona hewa tahente tayom daram gidra ko school re mahasoe ko sa'õ bin botor ar khula sa monteko son'ge dar.eak'.

Mahasoe koak' da.yik: Asokaete gidra koak' umer tinre pon/mo~r.e~ serma tahena unre gidra ko do mahasoe ko sa'õko n'apamok' kana, Gharon'j khon maran' ar phaelao n'ok'ge gidra doe bujha.ueda, Gidra.wak' monre do nia okterege apnarak' nij pa.tia.u janam ocoe hoyok'a oka do uniak' darakan jin'gire maran' da.yike gok' dar.eak'a, sapha ar sor.a cecet'ak' talate mit't.en gidra.wak' ac'e khojogok'/asok' d.aharte a.yur idiye hoyok'a, mit't.en mahasoe do gidra ko t.hen botoranic' do menkhan mit't.en gate leka taken ja.rur.a jemon onko gidra kodo ja~ha~nak' bad.ae se bujha.u hatao la.git' khula sa monteko senok', aema oktere n'elok'a gidra ko do usa.rate bako sap' se bujha.u dar.eak'a unre a.r.is se asket ban'kate sahao hoyok'a.

Ja~ha~tinre jahan cecet'ak' se tula.u kathako la.iako oktere disa.i ja.rur.a, jaoge jemon ja~ha~e namd.ak se disa.ye hor.ak' jion ca.rit ar bhage ka.miko sodor hoyok'a jemon onkoak' mon reho~ onkan bhage mon se bhageak' ka.mi reak' ahkaok'tet' sagenok', Gidra ko t.hen ja~ha~nak'ge ja.r. se ka.hni lekate la.i sodorre disa.i hoyok'a, ona kodo jemon onkanak' cecet'ak' hoyok' one ona an'jomte gidra koak' monre arho~ an'jom sana seten'ok', gidra ko ja~ha~nak'ge bad.ae sana taken tako onate dar.eak' bhor mit't.en mahasoe do kurumut.u kate bujha.uako hoyok'a, tin reho~ begor la.i se bujha.u kate do ban' rua.r.ko hoyok'a, ar school reak' sanam par.haok' ko ho~ onko t.hen cet' dharate la.i se bujha.u ako khan onko ona usa.ra se alga teko hamet. dar.eak' ona hudis kate cet'akore onka sapr.aok' hoyok'a gidra koak' school or.ak' reho~ bhage sa'õha jaega do benao taken ja.rur.a. Jemon gidra ko do ond.enak' ona jaegako kusiak' ar ond.e hijuk' la.git' sana tahentako ar mon'jte ond.e dur.up' se tahe~kate mahasoeak' kathako an'jom dar.eak', gidra ko la.git' mahasoe do bhage gate ar school do jemon onkoak' kukmu disom hoyok'tako, ond.enak' poribes ar puthiko reak' par.haok' bisoeko tinre gidra ko t.hen akoak' lahare cet' akat' jinisko sa'õ jurik'a unre onko do arho~ ba.r.ti

ra.ska. selet' par.haok're akoak' monko lagaoa. Onkatege tayom dram dinre aboren darae kan mon'j ar bhage se ga.khur. a.yurkoko od.okok'a.

Muca.t': Sanam bhageak' ko n'am la.git' do pa.hilre sapr.aok' reak' ja.rur. menak'a, onate abo koho~ nit aboren gidra. bhage sahutte olok' par.haok' bon cet' ocoko khan onko la.git' bhage sapr.aok' reak' ja.rur. menak'a. Jemon, onkan poribes, onkan par.haok' puthi, ar ona sa~o sa~ote mahasoe koak' ho~ onkan cecet'ak' se training taken ja.rur. menak'. Onate sikhna.t etohop're sorkar se okako hoe pura.u ocoyet'kan jotoko da.yik kana ona sanamak' hudis kate, sanamak' sap'r.ao, tobe do aboren gidra.ko olok' par.haok'reko ga.khur.ok'a.

Gastric/Peptic Alser

Abo sa~ota ar disomre gastric n'utuman mit't.en a.d.i oporom mit't.en katha do menak'a, gastric do judio jahan rua. reak' n'utum do ban' kana enreho~ abo do noa kathate mit't.en rua. bon bujha.ueda. Asokaete gastric te oka rua. bon bujha.uet' ona do kana lac' haso, nia.ko dinre hajar hajar hor. noa rua. reak' aema na.muna koante d.aktar t.henko hijuk' kana, onate noa rua. reak' mit' bar ja.rur. bisoeko bad.aekak' do a.d.i ja.rur.a.

Pa.hil rebo bad.ae lege noa rua. reak' d.aktari n'utum do cet' kana? abo do mocate okabon jomet', ona do lac' reak' pot.are sen jarwak' kana, ond.e do ona pot.a reak' harta khon thor.a rasa od.okok' kana onako jomak' hajam la.git'te, noako rasare enjaim ar hidroclorik asid. n'utuman menak'a, abo sanam kobon bad.aegea je, asid. do hor.mo reak' hartare par.aolen khan ond.e do lok'a ar ghaok'a. Onate asid. rasa do tina.k' od.okok'a ona jaega do una.k'ge lok'a, aboak' ona rasa do jomak' sa~o mesaok' kante aboak' pot.a reak' norom harta do ban' lok'kan tabona. Tinre aboak' lac' do ekenak'ge taken kana unre judi ona rasa od.oklen khan tahle pot.a reak' ona la.bit' se alga harta do lo dar.eak'a, nonkate lo kate oka ghae hoe ocoyet' kan ona doko

metak' kana peptic alser, ar oka ghao do pot,are hoyok'a ona doko metak' kana gastric alser. Nonkate aboak' pot,are oka ghao hoyok' ona do gastric alser, ar pot,a tayomre oka nanha lac' menak' onare ghao hoyok' ona do alser ko metak' kana. Bohok' kathare Peptic alser ol reak' mantet' do hoyok' kana lac' reak' pot,a ar ona tayom reak' nanha lac' do peptic n'utuman kouste tear akana, Ona ia,te peptic alsarko metak' kana.

Cet' cet' karon se ka,mite noa gastric alser do hoyok' kana:

1.Nahak' nia,ko dinre noa rog hoyok' reak' asol karon do kana aema lekan haso reak' ranko jom (one oka do lac' haso reak' ran ban' kan) jemon: disprin, Dicophlenac, emanteak' ran judi eken lac're ba,r,ti jom hoelen khan.

2.HELICO BACTER PYLORI n'utuman mit' lekan tejo do noa rog ren asol karon menteko bad,aok' kana. Asokaete saere gel mo~r,e~ hor,ak' peptic alser do noko tejo hotete hoyok' kana.

3.Ba,r,ti oktere eken lac're tahelen khan pot,a khonak' oka jojo rasa od,okok' onate pot,a bhitri la,bit' harta lok'a.

4.Cot,i,bir,i se ha,nd,i pa,ura, lekanak' emanteak' nisa,. 5. Jom n'u reak' oniom. 6. A,d,i ba,r,ti cinta,. 7. Aema oktere noa do bo~s rog menteho~ hoyok'a. Arho~ aema karon menak'a tobe nia, eae got,ec'ge alser doko metak' kana.

Cet' cet' cinha, ko n'eltebo bujha,ua gastric hoe akana:

1. Hor,more lan'ga.
2. Bohok' acur.
3. Kor,am dhak-dhakaok'.
4. Kor,am haso ar jal jalaok'.
5. Ren'gec' kom a,ika,uk'.
6. Bec' bec' at,kar se bec'.
7. Hor,mo ba,r,ijok'.
8. Lac're gas at,kar.
9. Lac' phula,uk' se hajam ban' hoyok'.
10. T,a,nd,ite ket,ejok'.

11. Eken lac´re lac´ haso, oka do aema oktere pat.wa hoe bon metak´kan.
  12. Dea reak´ latar sec´re haso.
  13. Lac´ haso one oka d.her okte buka ber.haete at.karok´. Noako haso do got.a din ban´ tahe~ dar.eak´a. Jom n´u sa~ote noako haso reak´ jopor.ao tahe~ dar.eak´a, arho~ noa kodo joto hor.ak´ do joto ko sa~o ban´ juri dar.eak´a, tobe noako cinha.ko n´ellen at.karok´a noa do alser rog kana mente.
-

VACCINATION SE T. IKA.

Ban´gladisom sorkar do a.d.i din khonge mit´t.en vaccination programe calaoet´a. Ona program reak´ motlob do jemon disomren joto nawa gidra. turui got.en muskil rog khonko ban´caok´. Eken bar bochor latarren gidra.ko t.ika. ocoyet´koa. Onate janam tora khonge t.ika. emako ehob hoyok´a. Pon se mo~r.e~ dom t.ika. hatao la.git´ senok´ hoyok´a.

Turui got.en Rog:

1. TB se raj rog: Noa rog do a.d.i a~t. pasnaok´ kana noa disomre. Khok´ ar thokote pasnaok´a, ar aema atore nonkan rugiko menak´koa. Onate noa t.ika. do a.d.i a~t. ja.rur.a jemon gidra. do ka.t.ic´ khon noa rog ten´go daram dar.e ko n´am.

TB reak´ t.ika. do janam torako em dar.eak´a. Noa t.ika. n´amkate aema gidra. doko ghaok´a t.ika. jaegare, ar ghao do usa.ra ban´ besok´a. Ona ia.te adom en´gat hor. do gidra. t.ika. ocoko bako rebena. Ona do gidra. la.git´ mit´t.en bhul hudis. Ente ghao do ban´ hasoa, ar thor.a hapta bhitrire besok´a. TB rua. n´amlen khan, kha.t.ige uni gidra.wak´ kost.o do ba.r.ti hoyok´a. Onate nia. rog reak´ t.ika. gidra.bon hatao ocokoma.

2. Ak´ ba.i se Tetanus rog: Noa rog n´amlen khan, rante ban´caok´

reak' as do thor.agea. D.her nonkan rugi do a.d.i haso ar kost.o kateko gujuk'a. Pe dom t.ika. kate hor.more nia. rog ten'go dalam dar.e tahena, ar noa rog ban' n'amkoa.

3. Diphtheria: Noa rog do mit't.en pasnaok' rog kana. Noa rog disomre pasnaolen khan aema hor.ko gujuk'a. Okoeko besok' onko do noa rog ar ban' n'amkoa. Onka leka okoe pe dom t.ika.ko n'am akat' onko do ban' n'amkoa.

4. Jelen' khok' se Whooping cough/pertussid: Noa rog do khok' manda leka ehobok'a. Menkhan thor.a din bhitrire khok' do a.d.i a~t. d.herok'a. Gidra. do khok' khok'te ko beja ar a.d.i a~t.ko lan'gak'a. Noa rog do a.d.i din tahe~na, ar dar.ean gidra. ho~ko nijorok'a. Bale gidra. doko goc' dar.eak'a, sahe~t' bondok'takoa. Pe dhao t.ika. hataole khan noa rog do ban' n'amkoa.

5. Polio se Boroc' rog: Polio rua. do lolo rua. ar daireate ehop' dar.eak'a. Se ackate bujha.uk'a, je nui gidra. do ti se jan'ga t.hik bae lar.ao dar.eak'a. Polio rua.te hor.mo reak' sirko ba.r.ijok'a. Adomko do a.d.i muskilko rua.k'a, ar got.a hor.mo bako lar.ao dar.eak'te sahe~t' ho~ ban' t.hik tahe~ntakoa, arko gujuk'a. D.her hor.ak' eken mit't.en ti jan'ga se ti bako lar.ao dar.eak'a. Jiwet' bhor boroc'ge tahe~ntako. Gidra. nonkako rua.len khan, ona ti se jan'ga t.hik leka ban' harak'a, bickom ka.t.ic' ar rohor.ge tahe~na. Nia. rog n'amkate ren reak' jahan upa.i do ba.nuk'a. Gidra. ka.t.ic're Polio reak' t.ika. metak'me t.hop ran pe domko n'amle khan noa rog ban' n'amkoa.

6. Talsa se Ham rog: Talsa do mit't.en pasnaok' rua. kana. Mit't.en gidra. nia. rog n'amle khan aema gidra. n'amkoa. Talsa khon besok' la.git' ran do ba.nuk'a. Menkhan, ka.t.ic're mit' dom t.ika.len khan, ona rua. tayomte ban' n'an'ama.

T.ika. ocok' reak' dhara:

1. **BCC:** TB reak' t.ika. do BCC ko metak'a. Eken mit' dom t.ika. ja.rur.a. Janam torage ban' n'amlen khan, pa.hil DPT ar Polio t.ika. okteko emakoa.

2. **DPT:** Ak' ba.i se Diphtheria ar jelen' khok' reak' t.ika. do mit'

son'gete pa.t.ite emok'a. Menkhan ka.mi t.hik jemon hoyok' onako reak' pea pa.t.i ja.rur.a, pa.hil dom do turui hapta umerre, dosarak' mit' cando tayom ar tesar dhao do ar mit' cando tayom emok'a

3. **Polio:** Polio rog reak' t.ika. do t.hop ran kana. Oka somee DPT injection emok'a, un okte polio t.hop ho~ko n'ama. Pe dom jom hoyok'a.
4. **Talsa:**Talsa se ham reak' t.ika. do a.d.i ka.t.ic' gidra.re t.hik ban'e ka.mia. Janam khon are cando pura.u kate ko n'ama. Mit't.en pa.t.itege ko hoyok'a.

Meskoc'

Meskoc'

Pahil hor: Boeha, noa d.ahar (road) do oka sec' calaoena?

Dosar hor: Cedak'! Oka sec' ho~ ban' calao akana!

Pahil hor: Cedak' nonka er.e katha dom ror.eda boeha? Sari katha la.ime!

Dosar hor: Cedak' in'ak' katha do er.e er.em bujha.ueda boeha? In' do bar gel bochor khoniñ nel aget' kana, d.ahar do nond.ege menak'a.

Sohid ma~ha~ Se Gogo Pa_rsi

Ma~ha~

Sanam hor, ge bon khojok'a nijerak' mit't, en sa, dhintet' do. Ar ona kha, tir aboak' Bangladisom sa, dhin la, git' aboren aema boeha misera ko akoak' jiwi ho~ ko em akada. Bangladisom ren ban'gali ko do akoak' gogo pa, rsi la, git' 1952 serma reak' 21 February hilok' akoak' jiwi ko alaeleda. Ar nia, ghot, ona do kha, li abo disom ren moto la, git' disa, doho din do ban' bickom got, a dha, rti ren hor, ko disa, rua, r, eda arko monoteda. Ente dha, rtire ar oka disom reak' itihis re ban' n'amok'a je ja~ha~e ja, t akoak' gogo pa, rsi la, git' jiwi ko alaeakada. Apnar Gogo pa, rsi dula, r, ar ona la, git' jiwi alae kha, tir Jatisongho (United Nation) reak' UNESCO do 1999 sermare 21 February do got, a dha, rti reak' gogo pa, rsi ma~ha~ mente ko ghosona keda. Nia, do ban'gali ja, ti ko la, git' mit't, en goroban kangea. Ar 1999 serma khon nit ha, bic' jao bochor 21 February do International Mother Language Day hisa, bteko manoteda a, d, i ra, ska, manot salak'ge. Onate 1952 serma re ona din n'utumte **kobi Abdul Gopphar Chowdory mit't, en onor, he~ ol akada, -**

Amar vayer rokthe ran'gano ekuse February

Ami ki bhulte pari.

Chele hara soto mayer oshru goraye February

Ami ki bhulte pari.

Ar abonak' jionre onko boeha ko tis ho~ babon hir, in' dar, eakoa.

Onka leka NAGR (National Agency for Green Revolution) hotete a, yurok' kan joto sikhna, t t, hao~na re gogo pa, rsi ma~ha~ a, d, i man salak'ko manot keda. Gogo pa, rsi n'utumte Lukhibar (20 February) Chapainawabgonj jila., Amnura Mission reak' Tabitha Kindergarten School re chobi a~kao, onol (rochona) olok', onor, he~ haparao hoe pura, uena. Tabitha Kindergarten School, Amnura Mission Primary School ar St. Andrew's Jonior High School ren pa, t, hua, gidra, ko Noa haparao reko selet'lena.

Sanam pa, t, hua, gidra, ko a, d, i ra, ska, ar kurumut, u salak' haparaoreko

selet'lena. Ente noa haparaore jit akan gidra ko la git' tahe~kana bises kur.a.i. Gogo pa.rsi ma~ha~ manot akhr.a re manotan per.a lekate selet'e tahe~kana NAGR ren a.yuric' Mn.Stephen Soren, SIL International Bangladesh ren Rajshahi Area Manager Nikolas Murmu, Amnura Mission mand.er hapr.am David Dhonai Hembrom, ona sa~ote selet'ko tahe~kana School ren Mahasoe selet' et.ak' ko. Manotan ko do haparao re jit akan gidra ko talare kur.a.iko em ha.t.in'keda. A.d.i napaete gogo pa.rsi ma~ha~ko manot keda.

Meskoc'

Meskoc'

Mahasoe mit'din kelas re mit't.en gidra.i kulikedea-Am saman're ja~ha~e t.aka paesa ar a.kil noa barea jinisko doho lekhan, okat.ak'em bachao hataokea?

Pa.t.hua.gidra.: Noa ma a.d.i alga kukli kan Mahasoe. In' do t.aka paesagen' hataokea.

Mahasoe: In' do t.aka paesa do ban', eken a.kil gen' bachao hataokea.

Pa.t.hua.gidra.: Mahasoe, okoe okat.ak'te okula.n se t.ont. age, uni do onage ja.rur.aea are hataoa.

HAKO SAP' (Gidra . Enec')

Noa enec' la.git' dhur.i se gitil jaega ja.rur.ok'a gidra ko sahobok' in maran' mit't.en golte gar. ga.d.iko benaoa noage gidra. enec' do.

Kur.i ar kor.a gidra.ko, gel bochor khon latar umer renko enec' mit'
dar.eak'a. Tina.k'ge gidra.ko seledok'a, una.k'ge enec' do a.d.i
jomkaok'a.

ENEC'- gar. ga.d.i ber.haete gidra.ko ten'go a.curok'a. Gar.ga.d.ire
jojom jan'gako dohoya ar len'ga jan'ga doko tayom seja. Ti tiko sasap'
a.curok'a. T.end.ar ma.ciko ten'gona ado mit' dhaote etom kon'e jojom
jan'gate hakoko leod.akoar ar ona sa~oteko bakhe~r.a,

Sir Gan'ga let.e let.e

Aser Gan'ga pet.e pet.e

Ruhi katla, ga~.r.a~.i bohok'

Du~r.i, ma.n'gri, cod.goc' bohok', rakap'kok'.

Pe dom bakhe~r. tayom, ti apnarak'te hante nate, am in'ko da.r.a.
Bhinda.r. tahe~yenic' se bae da.r. dar.eat'ic' doye d.omena. Da.r.
jita.uenko doko rajena. Arho~ enec' ga.d.i t.henko hec' jaorak'a.
Pa.hil leka golteko ten'go a.curok'a.

Apan a.pinko kusik' leka, ruhi, katla, mi~r.ka., boar., sol,
ga~.r.a~.i, cod.goc', du~r.i, ma.n'gri ematen hakoko n'utumok'a.
D.omakan gidra. do gar. ga.d.i bhitrireye tahe~na. Gamchate me~t'ko
tol eset'kataya. Joto gidra.koak' n'utum, oneko n'utumakan leka, disa.
hoyok'taea. Nia. dom t.end.ar ma.ci do ban'ko ten'gona. Banar jan'gag
ga.d.ire tahe~ntakoa. Bagd.ulu leka ti t.ap.t.apaeteko sapap' a.urok'a.
Pa.hil leka bakhe~r.ate mit' dom etom sec' ar mit' dom do kon'e sec'ko
jhika. jhokok'a.

Noa talarege d.omakan gidra. do ja~ha~e mit't.en gidra.wak' hako
n'utum n'um kateye ha.r.ubea, he~ katla hakoyin' sap'ana, judiye t.hik
lekhan sap' ocoyen gidra. doe goc'ena ar unige d.ome hoyok'teko
bad.aea. Bae t.hik lekhan pa.hil gidra.geye tahe~na enec' do nonkage
calao idik'a a.uriko a.r.isok' ha.bic'. Dik'sa. dar.e laser ocoe,
jhic' ar tuk'num dar.e sadhao ocoege enec' reak' jos do.

JOSEPH DO KUKMU~ REAK' BHEDE LA IKET'A

Pharao raj do ac' ren rasa dudulic' sordar ar ac' ren pit.ha. bek'naoic' sordar edreat' kinte Josephe tahe~kan ka.d or.ak'reye bhoraokat'kina. Josephe mit' din setak' jokhec' unkin t.hen senkate mulin n'elket'kinteye kuliket'kina. Cekate nonkaben n'elok' kana? Khange rasa-dudulic' sordare metadea, Tehen' n'inda.n' kukmu~ kana, ban'ma, Pe d.a.ranak' darkha na~r.in' n'elket'a; d.a.rre do darkha thopa tahe~kana; in' do ona got'kate ona reak' rasa Pharao reak' ba.t.ire rod.oc'ket'te Pharaoin' caladea. Josephe metadea, Am do pe ma~ha~ khange amak' ka.mim n'am rua.r.a: unre in' noa hajotre bin dosic' mena.n' bar.e disa.n'me. Onakate pit.ha. bek'naoic' sordar ac'ak' kukmu~i la.iket'taea, ban'ma, Pe d.a.lic' pit.ha. condaporen' dipil akat'a, ar cetanak're do Pharao la.git' boge boge juda. karaoak' tahe~kana: menkhan ce~r.e~ko do bohok' cot. khon onako halo jomket'a. Josephe metadea, Pe ma~ha~re Pharao do amak' bohok'e n'urtama. Josephe bhedat'kin leakage hoyenta.kina; menkhan darkha rasa dudulic' sordar do Josephe hir.in'kedea.

Bar serma tayom Pharaoe kukmu~ket'a, ban'ma, Nil gad.a ar.ereye ten'go akana. Khange 7 logno ga.i gad.a khonko rakap'ente ar.e ar.eteke a.tin' kana. Ona tayom 7 morot' morot' ga.iko rakap'ente onko lognokoko ut'ket'koa, enre ho~ bako mot.alena, enkageko tahe~yena. Onakate arho~e kukmu~ket'a, ban'ma, 1 buda.re 7 got.ec' gele geleyena tohoc' tohoc', ar onako tayom 7 got.ec' gele butuc' butuc' copage geleyena, ar onako do pa.hil gelekoe ut'ket'a. Ona kukmu~ reak' bhed Misor disomren gonokko okoe ho~ bako la.i dar.eat'a. Khange rasa-dudulic' sordar Josephe disa. got'kedete, Pharao do hajot khon uni a.gu ocokedeteye metadea, Am rean'in' an'jom akat'a, am do ja~ha~n kukmu~ an'jom tora bhedtet'em la.i dar.eak'a. Josephe ror. rua.r.adea, Ona do in'ak' sa. ddi do ban'a. Isorge Pharao suluk reak'ak'e la.iaea. Joseph do onakin kukmu~ an'jomkate Pharaoe metadea, Bhedtet' do

no~k'õ'e, pa.hil 7 sermae sa~wa~ea, ar onakate 7 sermae akalte ona 7 sa~wa~e serma reak' sarec'ak'e cabaea. Pharao kukmu~ reak' bhed an'jomkate Joseph got.a Misor disom cetanreye dewankadea, ar Joseph do got.a disomre da~r.a~ a.curkate ona 7 sa~wa~e sermae anaje jarwa dohoket'a. (Gen. 40-41.)

Meskoc´

Meskoc´

Bid.a.ure cet´ kha.tir nombor komena?

Gogo: Bangla re cedak´ una.k´ thor.a nomborem n´amkeda?

Gidra.: Ha.jir ban´ kha.tirte.

Gogo: Cet´ end.ekhan am do bid.a.ure bam tahe~kana?

Gidra.: In´ do ha.jirgen´ tahe~kana, menkhan in´ ar.ere dur.up´ akan kor.a bae tahe~kana, one okoeak´ n´elte bid.a.uren´ olet´ tahe~kan.